

اصول طراحی کامپیوترها

تألیف:

آلفرد وای هو - راوی ستهی

جفری د. اولمن

ترجمة:

مهندس حسین ابراهیمزاده قلم

انتشارات سیمای دانش

تهران - ۱۳۹۰

Aho Alfred V.

اهو، آلفرد، ۱۹۴۱ -

اصول طراحی کامپیایلر / آلفرد و ای هو، راوی ستهی، جفری د. اولمن ترجمه حسین ابراهیم زاده قلمزم. تهران: سیمای دانش، ۱۳۸۱.
۶۰۰ ص.: مصور، جدول.

ISBN 964-5693-17-9

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
عنوان اصلی:

Compilers, principles
techniques, and tools.

واژه نامه.

۱. کامپیایلر (برنامه کامپوتر). الف. سدی، راوی، Ravi Sethi، ب. اولمن، جفری،
۱۹۴۲ - Uilman, Jeffrey D. ج. ابراهیم زاده قلمزم، حسین ۱۳۳۸. د. مترجم. د. عنوان
ه- عنوان: کامپیایلرها: اصول، روش ها و ابزارها.

۰۰۵/۴۵۳

QAV۶/۷۶/۵۲ ب ۹

۱۳۷۹

م۷۹-۱۸۶۷۸

کتابخانه ملی ایران

انتشارات آذر

سیمای دانش

اصول طراحی کامپیایلر

آلفرد و ای هو - راوی ستهی - جفری د. اولمن

مترجم: مهندس حسین ابراهیم زاده قلمزم

ناشر: انتشارات سیمای دانش ناشر همکار: انتشارات آذر

لیتوگرافی: باختر / چاپ: فرشیوه / صحافی: بیگنا

چاپ پنجم ۱۳۹۰ / شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۹۳-۱۷-۴ ISBN: 978-964-5693-17-4

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

انتشارات سیمای دانش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۴ فروردین، شماره ۳۱۸، تلفن: ۶۶۶۶۶۱۱۱-۱۵

کتابفروشی عصر دانش: ۶۶۴۹۳۷۰۱

انتشارات آذر: ۶۶۴۶۵۸۳۰

کتابفروشی سیمای دانش: ۶۶۴۶۰۵۵۵

کتابفروشی پرهام: ۶۶۴۶۸۲۳۵

قیمت: ۱۳۵۰۰ تومان

www.SimayeDanesh.ir

اصول طراحی کامپایلر

تعداد واحد: ۳
نوع واحد: نظری
پیش نیاز: طراحی و پیاده سازی زبانهای برنامه سازی و نظریه زبانها و ماشینها

سرفصل مطالب:

- (۱) مقدمات (نوع مترجم ها شامل کامپایلرها و منسرها) ساختار و اجزای کامپایلر (تحلیل گرانوی، نحوی، معنایی، مدیریت جدول نمادها، تولید کد میلمی و نهایی، بهینه سازی، مدیریت خطاها)
- (۲) بررسی انواع گرامرها و خواص عمومی زبان ها (طبقه بندی Chomsky)، گرامرهای گنگ، گرامر خاص (مختصر و مفید)
- (۳) تحلیل گرانوی، عبارات منظم برای نمایش الگوی توکن ها، اصلاح خطاهای گرانوی، گرامرهای تفسیر حالت قطعی و غیرقطعی
- (۴) روش های تحلیل نحوی (بالا به پایین) - LR(1) پیاده سازی های Recursive Descent و جدول تجزیه پلگین به پلا (SP, OP) روش های LL(1) شامل SLR(1), LALR(1) و CLR(1) اصلاح جدول LR(1) در مورد گرامرهای گنگ)
- (۵) روش های اصلاح خطاهای نحوی
- (۶) تحلیل معنایی (تست های ایستا و پویا)
- (۷) مدیریت جدول نمادها و ساختار آنها
- (۸) روش های تخصیص حافظه (ایستا و پویا)
- (۹) تولید کد میلمی و نهایی و روش های تولید کد مانند Syntax Directed Tree Walking با استفاده از کنش های مفهومی و علائم کنش
- (۱۰) ترجمه نمادها از ساختارهای زبان، های امری مانند عبارات ها - ساختارهای کنترلی - فراخوانی روال ها
- (۱۱) مختصری در مورد بهینه سازی کد برای

مراجع

1. Aho, Sethi and Ullman, Compilers: Principles, Techniques, and Tools, Addison-Werley, 1986.
2. Tremblay and Sorensen, The Theory and Practice of Compiler Writing, Mc Graw-Hill, 1985.
3. Pittman and Peters, The Art of Compiler Design, Prentice Hall, 1992.
4. R. Mack, Writing Compilers and Interpreters: An Applied Approach Using C++, 2nd Edition, John Wiley, 1996.

فهرست مطالب

فصل ۱ آشنایی با کامپایلرها و روش‌های مختلف کامپایل	۹
۱-۱ کامپایلر	۹
۲-۱ تحلیل برنامهٔ مبدا	۱۳
۳-۱ فازهای (مراحل) مختلف یک کامپایلر	۱۹
۴-۱ خورشیاوندان کامپایلر	۲۶
۵-۱ دسته‌بندی فازها	۳۰
۶-۱ ابزارهای ساخت کامپایلر	۳۳
فصل ۲ کامپایلر ساده یک گذره	۳۷
۱-۲ مرور کلی مطالب	۳۷
۲-۲ تعریف ساختار دستور	۳۸
۳-۲ ترجمهٔ دستورگرا (ترجمهٔ مستقیم بر دستور)	۴۶
۴-۲ تجزیه	۵۳
۵-۲ یک مترجم برای عبارات‌های ساده	۶۲
۶-۲ تحلیل لغوی	۷۰
۷-۲ تشکیل جدول نمادها	۷۶
۸-۲ ماشین‌های پشته‌ای تجریدی	۷۹
۹-۲ جمع‌بندی روش‌ها	۸۵
۱۰-۲ تمرین‌های فصل ۲	۹۴
۱۱-۲ تمرین‌های برنامه‌نویسی	۹۷
فصل ۳ تحلیل لغوی	۹۹
۱-۳ نقش تحلیل‌گرهای لغوی	۱۰۰
۲-۳ میانگیری (بافر گذاری) ورودی	۱۰۵
۳-۳ مشخصات نشانه‌ها	۱۰۹
۴-۳ تشخیص نشانه‌ها	۱۱۵
۵-۳ زبان مربوط به مشخص کردن تحلیل‌گرهای لغوی	۱۲۳
۶-۳ ماشین خودکار متناهی	۱۳۲
۷-۳ نتیجهٔ استفاده از ساخت زیرمجموعه شکل ۳-۲۷	۱۴۱

۱۴۹	۸-۳ طراحی مولد تحلیل گری لغوی
۱۵۵	۹-۳ بهینه‌سازی تطبیق دهنده‌های الگوی مبتنی بر DFA
۱۶۷	۱۰-۳ تمرین‌های فصل ۳
۱۷۸	۱۱-۳ تمرین‌های برنامه‌نویسی
۱۸۱	فصل ۴ تحلیل ساختار دستور
۱۸۲	۱-۴ نقش تجزیه‌کننده
۱۸۸	۲-۴ گرامرهای مستقل از متن
۱۹۵	۳-۴ نوشتن یک گرامر
۲۰۶	۴-۴ تجزیه بالا به پائین
۲۲۰	۵-۴ تجزیه بالا به پائین
۲۳۰	۶-۴ تجزیه اولویت - عملگر
۲۴۴	۷-۴ تجزیه‌کننده‌های LR
۲۷۸	۸-۴ استفاده از گرامرهای مهم
۲۸۹	۹-۴ مولدهای تجزیه‌کننده
۳۰۰	۱۰-۴ تمرین‌های فصل ۴
۳۱۳	فصل ۵ ترجمه مبتنی بر دستور
۳۱۴	۱-۵ تعاریف مبتنی بر دستور
۳۲۲	۲-۵ ساخت درخت‌های ساختار دستور
۳۲۹	۳-۵ ارزیابی پائین به بالای تعاریف با خصیصه S
۳۳۲	۴-۵ تعاریف با خصیصه S
۳۳۸	۵-۵ ترجمه بالا به پائین
۳۴۵	۶-۵ ارزیابی پائین به بالای خصیصه‌های موروثی
۳۵۴	۷-۵ ارزیابی‌کننده‌های بازگشتی
۳۵۷	۸-۵ گرفتن حافظه برای مقادیر خصیصه‌ها در زمان کامپایل
۳۶۲	۹-۵ تخصیص حافظه در زمان ساخت کامپایلر
۳۶۸	۱۰-۵ تحلیل تعاریف مبتنی بر دستور
۳۷۶	۱۱-۵ تمرین‌های فصل ۵
۳۸۳	فصل ۶ کنترل نوع داده
۳۸۴	۱-۶ سیستم‌های تعیین نوع
۳۸۹	۲-۶ مشخصات یک کنترل‌کننده نوع ساده
۳۹۳	۳-۶ هم‌ارزی عبارت‌های نوع

۴۰۱	.....	۴-۶	تبدیل‌های نوع
۴۰۳	.....	۵-۶	سربارگذاری توابع و عملگرها
۴۰۷	.....	۶-۶	تابع‌های چندشکلی
۴۲۰	.....	۷-۶	الگوریتمی برای یکسان‌سازی
۴۲۵	.....	۸-۶	تمرین‌های فصل ۶
۴۳۱	.....		فصل ۷ محیط‌های زمان اجرا
۴۳۱	.....	۱-۷	اجزاء تشکیل دهنده زبان مبدا
۴۳۸	.....	۲-۷	سازمان حافظه
۴۴۳	.....	۳-۷	روش‌های تخصیص (گرفتن) حافظه
۴۵۵	.....	۴-۷	دسترسی به نام‌های غیرمحلی
۴۶۹	.....	۵-۷	انتقال پارامترها
۴۷۵	.....	۶-۷	جدول نمادها
۴۸۷	.....	۷-۷	امکانات زبان برای تخصیص (گرفتن) حافظه پویا
۴۹۰	.....	۸-۷	روش‌های تخصیص حافظه به صورت پویا
۴۹۳	.....	۹-۷	تخصیص (گرفتن) حافظه در فورتون
۵۰۳	.....	۱۰-۷	تمرین‌های فصل ۷
۵۱۱	.....		فصل ۸ تولید کد میانی
۵۱۱	.....	۱-۸	زبان‌های میانی
۵۲۱	.....	۲-۸	اعلان‌ها
۵۲۷	.....	۳-۸	دستورهای جایگزینی
۵۳۸	.....	۴-۸	عبارت‌های بولین
۵۴۷	.....	۵-۸	دستورهای Case
۵۵۰	.....	۶-۸	برگشت به عقب (با وصله زدن)
۵۵۷	.....	۷-۸	احضار رویه‌ها
۵۵۹	.....	۸-۸	تمرین‌های فصل ۸
۵۶۳	.....		واژه‌نامه کامپایلر